

2009: Een goed jaar voor het Van Abbemuseum

Het Van Abbemuseum heeft 2009 succesvol afgesloten. Directeur Charles Esche is tevreden: "2009 was een heel goed jaar voor het museum. Ik was blij met de reacties op onze belangrijkste solotentoonstellingen, vooral op Sanja Iveković en Deimantas Narkevičius. De tentoonstellingen tonen aan dat we onze belofte waarmaken om het beste internationale werk van de huidige artistieke generatie naar Eindhoven te halen. We hebben deze tentoonstellingen ook naar andere plaatsen in Europa gebracht en onze 2008-2009 *Heartland* tentoonstelling hebben we teruggebracht naar de Verenigde Staten waar het met veel bijval in Chicago is geopend. Onze tentoonstellingen werden wijdverspreid opgemerkt en we hebben een aantal "Best of 2009" prijzen gewonnen in de internationale kunstpers voor Iveković en Lynda Benglis. Ook zijn grote verwachtingen uitgesproken voor *Play Van Abbe* in 2010. Onze aandacht voor de eigen collectie heeft een aantal levendige discussies opgeroepen over de functie van een museum in onze samenleving en over de rol van kunst in de huidige tijd. Ik was bijzonder blij om Frans Timmermans, de staatssecretaris voor Europese Zaken, te verwelkomen. Hij opende in november ons omvangrijke *Play Van Abbe* programma. We hebben het geluk gehad om met veel toonaangevende instellingen en individuen samen te werken in 2009 en we hebben ons educatieve programma weten uit te breiden dankzij belangrijke sponsorbijdragen. We hebben een belangrijke overeenkomst ondertekend met het MACBa uit Barcelona, de Moderna Galerija uit Ljubljana en archieven uit Bratislava en Warschau om meer samen te werken aan het bouwen van een collectie en langdurige productie binnen Europa. Met de steun van de BankGiro Loterij, de Mondriaan Stichting en de promotors van het Van Abbemuseum krijgen we nu meer ondersteuning dan ooit om onze collectie te vergroten. We kijken uit naar 2010 als een jaar waarin *Play Van Abbe* zijn stempel op de wereld zal drukken en zal bevestigen dat het Van Abbemuseum het meest radicale en gastvrije museum in dit deel van Europa is."

Tentoonstellingen

In de Oudbouw van het museum zijn diverse wisselende tentoonstellingen getoond. De in 2008 gestarte groepstentoonstelling *Heartland*, een interdisciplinair project over kunst en muziek uit het geografische hart van de Verenigde Staten, werd wegens succes verlengd tot februari 2009. De tentoonstelling is nog tot 17 januari 2010 in veranderde vorm te zien in het Smart Museum of Art van de University van Chicago.

In februari opende *The Unanimous Life*, een solotentoonstelling van de kunstenaar Deimantas Narkevičius, die in 2008 de prestigieuze Vincent Award won. Hij verkende de verbanden tussen opname, herinnering en verslaglegging aan de hand van een selectie van zijn videowerken, films, sculpturen en foto's. Deze tentoonstelling trok tevens een breed publiek van filmhebbers.

Van juni tot oktober was de Triotentoonstelling *Jo Baer - Lynda Benglis - Jutta Koether* te zien met solopresentaties van drie generaties kunstenaars: Jo Baer (1929), Lynda Benglis (1941) en Jutta Koether (1958). Zij gebruiken, iedere op eigen manier, verschillende in een kunstkritische evaluatie van het fenomeen schilderen. De presentatie van Lynda Benglis, de eerste museale solotentoonstelling van haar werk in Europa,

werd in het tijdschrift *Frieze* verkozen tot een van de meest belangrijke solotentoonstellingen van 2009.

BAK, basis voor actuele kunst in Utrecht, en het Van Abbemuseum organiseerden samen *Urgent Matters*, een tweedelige solotentoonstelling van Sanja Iveković waarin haar feministische stem verbonden werd met de maatschappelijke, politieke en historische ontwikkelingen in Kroatië, het land waarin ze woont.

Voor het eerst deed het Van Abbemuseum tijdens de Dutch Design Week 2009 in oktober mee met een grootschalig project. Tijdens *Take on me (take me on)* werd de Oudbouw omgetoverd tot een alternatieve productiefabriek waarbij de bezoekers een actieve rol hadden in de ontwikkeling van de vier verschillende vormgevingsprojecten en in de bijbehorende lezingen en discussies. Het project was een groot succes en sloeg erg aan bij zowel de bezoekers die speciaal voor de Dutch Design Week kwamen, als bij de reguliere museumbezoekers.

Het *Living Archive* is een reeks documentaire tentoonstellingen waarin het archief van het Van Abbemuseum wordt gebruikt als een actief werkgeheugen. In 2009 vervolgde de tentoonstelling *Stars & Stripes Forever*. Hierin werd de band van het Van

Abbemuseum met Amerika en Amerikaanse kunst verder toegelicht. *Burgerdeugd, kunst- en gemeenschapszin* spitste zich toe op de sigarenfabrikant H.J. Van Abbe, die de stad Eindhoven in 1936 dit museum schonk, en op de werken uit zijn verzameling die aan de basis van de museumcollectie staan. Op dit moment is *Lissitzky in context* te zien in het museum, als begeleiding van de tentoonstelling *Lissitzky+*.

In de bibliotheek van het museum werden vijf tentoonstellingen ingericht; Burgi Kühnemann, Paul Heimbach, *Fotograferen met Cézanne* van Jean Leering en Jan van Toorn, Toine Horvers en J.C.J. Vanderheyden, die nog tot februari 2010 te zien is.

Het Oog is een nieuwe plek in het Van Abbemuseum die kunstenaars ruimte biedt een werk uit te voeren gedurende een werkperiode van zes maanden. De eerste aflevering van de reeks in Het Oog begon in februari met de in Amsterdam gevestigde Praneet Soi (Calcutta, 1971). Hij werkte zes maanden in Het Oog aan een serie wandschilderingen en een nieuwe installatie.

Collectietentoonstellingen

In 2009 is de succesvolle reeks *Plug In. De collectie anders* afgesloten. Dit jaar zijn zes nieuwe afleveringen gemaakt, onder meer door gastconservatoren Chto Delat (kunstenaarscollectief uit St. Petersburg en Moskou), Wim en Caya van Nuenen (vrijwilliger van het museum en zijn kleindochter) en Lily van der Stokker en haar gast Jim Isermann. Sinds het begin van de *Plug In* reeks in 2006 zijn in totaal 53 opstellingen in 15 zalen gerealiseerd waarmee de collectie van het museum steeds in een ander, verrassend licht werd geplaatst.

In september 2009 startte het Van Abbemuseum het omvangrijke driejarige project *Lissitzky+* dat bestaat uit drie tentoonstellingen met een eigen thema. Het museum bezit de grootste Lissitzky-collectie buiten Rusland. Het eerste deel, *Lissitzky+, Overwinning op de Zon*, is tot september 2010 te zien en neemt de futuristische opera *Overwinning op de Zon* als uitgangspunt. Het Van Abbemuseum heeft hiervoor onder meer voor het eerst een aantal belangrijke ontwerpen van Lissitzky driedimensionaal en op groot formaat laten uitvoeren, geheel in lijn van Lissitzky's gedachtegoed.

2009 was ook de start van het 18 maanden durende programma *Play Van Abbe*, dat het grootste deel van de expositieruimte beslaat. *Play Van Abbe* is een veelzijdig programma met en rond de collectie van het Van Abbemuseum. Het is een grootschalig collectief experiment dat bestaat uit tentoonstellingen, projecten, performances, interacties, lezingen en discussies. Met *Play Van Abbe* stelt het museum actuele vragen over de identiteit en het doel van een museum voor hedendaagse kunst in de 21e eeuw. *Play Van Abbe* is onderverdeeld in vier delen, in de loop van 18 maanden. In november 2009 werd Deel 1, *Het spel en de spelers*, geopend door Frans Timmermans, de

staatssecretaris voor Europese Zaken, die zijn visie gaf op de rol van de politiek in relatie tot kunst en musea in de hedendaagse samenleving. In dit deel, dat loopt tot en met maart 2010, stelt het museum de verhalen van kunstenaars en tentoonstellingsmakers centraal. Wie zijn de 'spelers' binnen een museum en welke verhalen vertellen zij? Deel 1 bestaat uit drie tentoonstellingen. *Herhaling: Zomeropstelling 1983* is een reconstructie van de collectietentoonstelling van 1983 die werd ingericht door toenmalig directeur Rudi Fuchs en zijn conservatoren na zijn terugkeer van documenta 7. *Vreemd en vertrouwd*, ingericht door de huidige directeur Charles Esche, geeft een beeld van recente en oudere aankopen in samenhang met de recente geschiedenis van het museum. *Rien ne va plus* toont een aantal installaties en projecten uit de collectie van het museum van kunstenaars die sociaal-maatschappelijke thema's aankaarten in een expliciete dialoog met de museale context. De Volkskrant noemde de 'battle' tussen Fuchs en Esche "enerverend" en was van mening dat het Van Abbemuseum als geen ander museum ter wereld wist te laten zien dat elke periode in de kunst (en daarbij horende directeur) zijn eigen accenten zet.

Collectieaankopen

Het museum heeft in 2009 vele aankopen gedaan om de collectie uit te breiden, waaronder belangrijke werken als *New Orleans: Shotgun House with Rainwater-Harvesting Tank* (2008) van Marjetica Potrč, *Raum der Gegenwart*, (1930) 2009 van Laszlo Moholy-Nagy, *The Role of a Lifetime* (2003) van Deimantas Narkevičius, *Respite* (2007) van Harun Farocki, *Untitled (0101) (32 orange)* (2001) van Jim Isermann, *Freedom of Expression* (2008) van Lidwien van de Ven en *Lied van de zaalwachters voor de inwoners van Eindhoven* (2009) van Chto Delat. Ook is *Activist Club* (2009) van Chto Delat uit Plug In #51 aangekocht met de films *Angry Sandwichpeople or In a Praise of Dialectics* (2006) en *Perestroika-Songspiel. The Victory over the Coup* (2008). De *Activist Club* is nog te zien in *Play Van Abbe* deel 1 en 2. Deze aankopen konden plaatsvinden met de steun van de BankGiro Loterij, de Stichting Promotors van het museum en de Mondriaan Stichting. Daarnaast heeft het Van Abbemuseum een aantal reconstructies van werken uit laten voeren waaronder de *Workers' Club* van Alexandr Rodchenko en de *Wolkenbügel* van El Lissitzky.

Publicaties

Het Van Abbemuseum bracht in 2009 een aantal publicaties uit.

The Unanimous Life, een catalogus behorende bij de solotentoonstelling van Deimantas Narkevičius toont video- en filmstills en bevat essays van Christa Blümling, Boris Buden, Chus Martínez, Gerald Raunig en Dieter Roelstraete

Naar aanleiding van *Plug In #47* met werk van Ian Wilson bracht het Van Abbemuseum *The Discussions* uit, een catalogue raisonné van werk van Ian Wilson uit de periode 1968-2008.

Het Van Abbemuseum heeft bijgedragen aan de monografie *Lynda Benglis*, gepubliceerd naar aanleiding van haar internationale tentoonstellingsreeks die begon in het Van Abbemuseum. Het boek geeft een overzicht van het werk van de Amerikaanse kunstenares Lynda Benglis vanaf de vroege totemachtige reliëfs in was, via de 'fallen paintings', video's en 'knopen' uit de jaren zeventig, tot aan de vergulde geplisseerde beelden uit de jaren tachtig en haar recente werken in polyurethaan en aluminium. *Ontwerp: Lissitzky* van de hand van John Milner verscheen naar aanleiding van de tentoonstelling *Lissitzky+*. Het archief van het Van Abbemuseum was voor hem een vitale bron van informatie bij de bestudering van de creatieve praktijk van Lissitzky. In oktober 2009 kwam de publicatie *Heartland* uit, met bijdragen van verschillende schrijvers, een visueel overzicht van de betrokken kunstenaars en een dwarsdoorsnede van kunstinitiatieven van New Orleans tot Detroit.

Plug In to Play doet verslag van de fascinerende ervaring die het museum van *Plug In* en *Living Archive* heeft gevoerd naar *Play Van Abbe*. Het boek geeft een overzicht van de verschillende presentaties met afbeeldingen, korte informatieve teksten, discussies met de makers en denkers en een blik naar de toekomst. In navolging van de bewerkte teksten van Jerzy Ludwinski, werd het tweede boek in de publieke onderzoeksreeks van het Van Abbemuseum gepubliceerd: *Escape the Overcode: Activist Art in the Control Society* bevat een selectie van teksten en essays van de schrijver Brian Holmes die de mogelijkheden benutten van 'geopolitiek' en 'geopoëzie'. Holmes is een van de meest essentiële hedendaagse schrijvers en filosofen wiens nieuwe inzichten in huidige sociale en politieke ontwikkelingen, vooral ook door de relatie te leggen met artistieke processen, een nieuw begrip 'geokritiek' te introduceren.

Leren en beleven

Gezien het beleid van gastvrijheid, vindt het Van Abbemuseum het contact en de interactie met zijn publiek erg belangrijk. Binnen *Play van Abbe* wil het museum ook met zijn educatieve middelen en activiteiten de relatie tussen het museum, de bezoeker en de kunst onderzoeken. Wat is publieksbemiddeling in de 21e eeuw? Het museum zoekt naar een balans tussen intuïtief ontdekken, informele uitwisseling en kennisoverdracht. De cicerones, gastheren en gastvrouwen blijven belangrijk voor persoonlijke informatie en inspiratie. Daarnaast kent *Play Van Abbe* ook een aantal nieuwe manieren van bemiddeling, zoals de bijzonder vormgegeven handleiding, de alternatieve titelkaartjes met al dan niet verborgen sleutelwoorden, de houten panelen met uitdagende uitspraken en vragen verspreid door het museum en de archiefkasten met achtergrondinformatie. Voor het voortgezet onderwijs zijn er op maat gemaakte museumlessen. Ruim duizend extra leerlingen hebben hier in 2009 al gebruik van gemaakt. Gedurende de looptijd van *Lissitzky+* een

uitgebreid educatief programma opgezet en ook zijn er pilots gestart voor lessen waarin een meer interactieve kennismaking met kunst centraal staat.

In november 2008 lanceerde Rabobank Eindhoven-Veldhoven en het Van Abbemuseum samen de Vanabbemuseumschoolbus. Naast de Eindhovense basisscholen kunnen nu ook de scholen in de omgeving van Eindhoven een gratis bezoek brengen aan het Van Abbemuseum. Sinds die tijd zijn al meer dan duizend extra kinderen van groep 6 en 8 met deze bus naar het museum gekomen voor een museumles.

In 2009 heeft het Van Abbemuseum zijn activiteiten in het kader van 'public programming' in de stad Eindhoven verder vormgegeven. Voor het bedrijfsleven is een workshop ontwikkeld waarin kunst een creatieve prikkel vormt voor samenwerking en verandering. Men gaat in groepsverband aan de slag met replica's op ware grootte van topstukken uit de collectie van het museum.

Een groep jongeren onder de naam *Gothzooi* komt sinds eind 2008 iedere twee weken samen in het museum. Zij geven zelf vorm en inhoud aan een jongerenprogramma. In juli organiseerde zij de *Gothzooi zomermanifestatie* met onder meer een expositie, muziek en dans. De naam *Gothzooi* is eind 2009 veranderd in *AltHeart* om het project toegankelijker te maken voor een bredere groep jongeren dan de 'goths'.

Samen met jongerencentrum Dynamo heeft het Van Abbemuseum met de landelijke organisatie *Dropstuff.nl*, een groot LED scherm in de stad geplaatst waarop videokunstwerken te zien waren. Ook werden er videoworkshops voor jongeren georganiseerd.

In 2009 was het Van Abbemuseum weer een van de locaties voor *Het Vierkante Ei*, de wedstrijd voor amateurkunstenaars. De regionale winnaar, Bob van Brunschot, werd tevens de landelijke winnaar en zijn werk was ook te zien tijdens de Museumnacht in oktober. De Museumnacht was dit jaar met 2700 bezoekers bijzonder drukbezocht, mede dankzij samenwerking met PSV rondom het kunstwerk *Zidane, A 21st Century Portrait* en het Hyves project van de Eindhovense kunstenaar Stijn Peeters.

Netwerk & Discussie

Naast het tentoonstellings-, educatie- en collectiebeleid van het museum, zijn er mogelijkheden die zich buiten de architectuur van het museum afspelen. Het Van Abbemuseum hecht grote waarde aan deze uitwisseling en grijpt samen met verwante instellingen, initiatieven of individuele personen deze kansen met beide handen aan.

Museum as Hub is een samenwerkingsverband tussen vijf internationale kunstinstellingen, gebaseerd op een nieuw model voor de praktijk van het samenstellen van kunstprojecten en voor de samenwerking tussen

instellingen. Naast het Van Abbemuseum en het New Museum in New York zijn ook het Museum Tamayo in Mexico Stad (Mexico), Townhouse Gallery of Contemporary Art in Cairo (Egypte) en Insa Art Space in Seoul (Zuid Korea) partner. In het kader van deze samenwerking presenteerde het Van Abbemuseum van 15 januari tot en met 29 maart 2009 in het New Museum in New York de tentoonstelling *Be(com)ing Dutch at a Distance*.

Tijdens de Biënnale van Venetië in juni was het Van Abbemuseum verheugd om *L'Internationale* te kunnen lanceren, een nieuw Trans-Europese samenwerkingsovereenkomst met kunstmusea in Barcelona en Ljubljana en kunstenaarsarchieven in Warschau en Bratislava. Daarna heeft ook het MKHA uit Antwerpen zich aangesloten. De basisovereenkomst is dat ieder instituut de ander toegang verschaft tot zijn collectie en dat er een open kennisuitwisseling is. Uiteindelijk moet dit leiden tot een integratie van onze systemen zodat het publiek met veel meer verschillende werken en archieven in aanraking kan komen dan dat een afzonderlijk instituut kan bieden.

2009 was het eerste volledige jaar voor het *MADe* (Music Art Design experiences) netwerk, opgericht door het Muziekcentrum Frits Philips en het Van Abbemuseum, twee grote culturele instellingen in Eindhoven die hun krachten bundelen. In een omgeving van kunst, muziek of design hebben talentvolle professionals op sleutelposities van bedrijven en (kennis)organisaties in de regio Eindhoven, elkaar dit jaar zes keer ontmoet. .

In mei organiseerden BAK en het Van Abbemuseum het symposium *When is Feminism in Art? The Case of Sanja Iveković*. Het symposium probeerde een bijdrage te leveren aan de kennis en het begrip van de geschiedenis van kunst in Centraal- en Oost-Europa aan de hand van een concreet voorbeeld van de ontwikkeling van een feministische positie in een specifieke culturele en politieke topografie.

Charles Esche, directeur van het Van Abbemuseum, was een van de juryleden van de Turner Prize 2009, de belangrijkste kunstprijz van Groot Brittannië en een van de meest illustere kunstprijzen ter wereld. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een kunstenaar onder de vijftig jaar voor bijzondere hedendaagse kunstwerken.

In oktober vond in en rond vijftig dorpen in Palestina de *Riwaq Biënnale* plaats. Charles Esche en Reem Fadda waren de curatoren van deze biënnale die eigenlijk geen biënnale is, in een staat die eigenlijk geen staat is. De toewijding van het museum om met jonge Palestijnse organisatie zoals Riwaq te werken wordt in 2010 zichtbaar in Eindhoven binnen het *Play Van Abbe* programma.

In december vond in het Van Abbemuseum *Connection Day* plaats, een innovatiecongres georganiseerd door Philips Research in nauwe samenwerking met het Van Abbemuseum. Door artistieke creativiteit en industriële

creativiteit te bundelen in nieuwe netwerken wordt aan innovatiekracht gewonnen. Deze innovatiekracht is zowel voor Philips als het Van Abbemuseum van belang om hun positie in de 21e eeuw vorm te geven.

Daarnaast heeft het museum vele andere mogelijkheden benut om samen te werken met een keur aan regionale, nationale en internationale instellingen, waaronder: Axes Jazzpower (Eindhoven), Jongeren centrum Dynamo (Eindhoven), Philips Research (Eindhoven), Muziekcentrum Frits Philips (Eindhoven), MU (Eindhoven), Onomatopee (Eindhoven), flux-s (Eindhoven), BAK, basis voor actuele kunst (Utrecht), Witte de With, Center for Contemporary Art (Rotterdam), Instituut Collectie Nederland (ICN - Amsterdam), Premisela (Amsterdam), Blend Magazine (Amsterdam), Smart Museum of Art, University of Chicago (VS), Reina Sofia (Madrid, Spanje), Kunsthalle Bern (Zwitserland), Hessel Museum of Art (VS), Bard College New York (VS), National Gallery of Art, Vilnius (Litouwen), Universiteit Hildesheim, (Duitsland), Irish Museum of Modern Art (IMMA) (Dublin, Ierland), Le Consortium (Dijon, Frankrijk), Museum of Art van de Rhode Island School of Design (RISD, Providence, VS) en vele anderen.

Over ons

In april 2009 presenteerde het Van Abbemuseum het ontwikkelconcept voor het Glazen Depot. Het Glazen Depot wordt een open huis, een laboratorium, een inspirerende ontmoetingsplek en cultureel experiment in een. De nieuwe voorziening rondom de collectie van het museum zou een drietal functies krijgen: Experimenten & presentaties, Onderzoek & kennisontwikkeling en Kennisuitwisseling & communicatie. Het concept zou in 2015 vorm moeten krijgen op het Strijp S terrein in Eindhoven, de broeiplek voor technologie, cultuur en kennisoverdracht.

Sinds de opening van *Play Van Abbe* in november zijn de bibliotheek, de kunstcollectie en het tentoonstellingsarchief online ontsloten via de website. In de eerste fase is gestart met de basisgegevens van de aanwezige kunstwerken. De collectie online wordt gedurende de looptijd van het programma *Play Van Abbe* verder ontwikkeld.

De in 2008 nieuw gelanceerde website heeft een duidelijke stijging van bezoekers gezien, tot 150.000 unieke bezoekers in 2009. Het is een virtuele ontmoetingsplek waar uitwisseling op het gebied van kunst kan plaatsvinden, met projectblogs, live video-streaming en andere middelen.

Bezoekersontwikkeling 2009

Het Van Abbemuseum sluit het jaar 2009 met rond de 80.000 bezoekers binnen en buiten de muren van het museum. "Wij zijn tevreden met de huidige bezoekersontwikkeling." aldus Ulrike Erbslöh, adjunct directeur van het museum. "In 2009 hebben wij ons ingezet om vooral een meer divers publiek naar het Van Abbemuseum te trekken en bezoekers ook met

projecten buiten de muren van het museum te bereiken. Dat is uitstekend gelukt. Uit een eerste evaluatie blijkt dat lokale en regionale bezoekers met een aandeel boven de 50% onze belangrijkste bezoekersgroep blijven, maar in 2009 hebben wij een stijging van 7% bij buitenlandse bezoekers bereikt en denken wij af te sluiten met ongeveer 13% buitenlandse bezoekers. Ook waren er meer bezoekers vanuit het westen van het land, wat natuurlijk met de verbouwing van diverse musea in Amsterdam in verband gebracht kan worden. Het Van Abbemuseum heeft bovengemiddeld veel herhaalbezoekers en de bezoekers blijven ieder jaar langer in het museum. Voor ons een duidelijk teken dat het programma de bezoekers goed bevalt en dat bezoekers zich willen verdiepen in het aanbod. Door de zeer succesvolle introductie van de Vanabbemuseumschoolbus, in samenwerking met de Rabobank, hebben wij in 2009 zo'n 1.500 extra scholieren naar het museum kunnen brengen. Wij staan hier voor het luxeprobleem, namelijk dat wij op dit moment geen extra ruimte hebben om nog meer scholieren voor een museumles te kunnen ontvangen in het museum. In 2010 breiden wij de educatieve ruimtes dan ook verder uit. Het publiek in zijn geheel is iets jonger geworden en met name de groepen tussen 19 en 26 jarigen en 27 tot 45 jarigen zijn in totaal met 5% gegroeid.. Wij zijn heel tevreden met deze ontwikkeling, omdat een deze jongere doelgroepen voor alle kunstmusea een uitdaging zijn. Wij zien dat we door onze programmering en door de samenwerking met partners zoals het Muziekcentrum, Dynamo, GGzE, flux-s, de Dutch Design Week, Axes Jazzpoweren het MADe-project naast ons kernpubliek steeds vaker een jonger en meer diverse publiek bereiken dat een hernieuwd interesse in hedendaagse kunst ontwikkelt."

Naast bezoekers van de tentoonstellingen en evenementen in het museum is ook veel gebruik gemaakt van de faciliteiten voor vergaderingen, feesten en (netwerk-) bijeenkomsten, en heeft de bibliotheek duizenden verzoeken tot informatie aangenomen en behandeld.

2010

Ook in 2010 presenteert het Van Abbemuseum een vooruitstrevend programma van tentoonstellingen en activiteiten. Velen kijken uit naar het vervolg van *Play Van Abbe*, met veel aandacht voor de eigen collectie en een verdergaande discussie over de rol van een museum in de huidige tijd.

Het eerste deel van *Play van Abbe* met de tentoonstellingen *Herhaling: Zomeropstelling 1983*, *Vreemd en vertrouwd* en *Rien ne van Plus* loopt door tot maart 2010. Het wordt afgesloten met de interruptie *Edition III - Masquerade* van If I Can't Dance, I Don't Want To Be Part of Your Revolution. Als hoogtepunt vindt van 19 op 20 maart 2010 een performance-evenement plaats. Tijdens dit evenement neemt *If I Can't Dance...* tijdelijk de regie in het museum over en krijgt zij de sleutels van het museum.

Op 10 april 2010 (museumweekend) gaat het tweede deel van *Play Van Abbe* van start. Dit deel, genaamd *Tijdmachines*, concentreert zich op het reflecteren. Utopische museummodellen uit het verleden, radicale historische prototypes, worden gewogen op hun mogelijkheden voor toepassing in het heden. Deel 2 bestaat uit verschillende projecten en tentoonstellingen waaronder *Museummodellen*, een beschouwende tentoonstelling over het ontstaan van het huidige museum voor moderne kunst en *Wróblewski* een solotentoonstelling van deze naoorlogse, Poolse schilder die een eigenzinnige positie innam in de kunstwereld en nog steeds een bijzondere rol speelt in de dynamische vorming van de Poolse identiteit.

In september opent deel 3 van *Play Van Abbe*, *De principes van het verzamelen, het verzamelen van principes*. Hierin staat het verzamelen centraal. Wat betekent het om kunstwerken samen te brengen en te bezitten? Welk wereldbeeld roep je op met een collectie? Wie brengt de werken samen en waarom? Ook deel 3 bestaat uit verschillende tentoonstellingen en projecten.

Met het project *Double Infinity* ontwikkelt het Van Abbemuseum in mei 2010 een parallelle programmering in het Dutch Cultural Centre in Sjanghai tijdens de World Expo 2010. Het Nederlandse paviljoen *Happy Street* voor deze World Expo wordt ontworpen door John Körmeling, kunstenaar en architect uit Eindhoven. Het Van Abbemuseum en Arthub Sjanghai, een kunstinitiatief uit Sjanghai, ontwikkelen de parallelle programmering gezamenlijk en presenteren het tijdens de opening van John Körmeling's project *Happy Street*. Er wordt een selectie van werken uit de collectie van het Van Abbemuseum en werk van Chinese kunstenaars bijeengebracht. De werken en de achtergronden worden gedeeld met Chinese kunstenaars die vervolgens ook nieuw werk produceren voor de tentoonstelling, variërend van films tot grote installaties.

Na een succesvolle deelname van het Van Abbemuseum met het programma *Take on me (take me on)* tijdens de Dutch Design Week in 2009, zet het museum ook in 2010 een actief programma neer. Het Van Abbemuseum wil het perfecte platform van de DDW gebruiken om design in deze stad te complementeren en uit te dagen en haar relatie met kunst en sociale behoeften te ondervragen.

Naast deze en andere tentoonstellingen en activiteiten worden de samenwerkingen met bestaande en nieuwe partners geïntensiveerd en uitgebreid.

Subsidiegevers en sponsors

Het Van Abbemuseum wordt ondersteund door bijdragen van de BankGiro Loterij, Provincie Noord-Brabant, Stichting Promotors Van Abbemuseum, Vrienden van het Van Abbemuseum, Rabobank

vanabbemuseum

Eindhoven-Veldhoven (Vanabbemuseumschoolbus),
Brainport Development en Woonbedrijf (*MADe*)
Ook de afzonderlijke tentoonstellingen worden
mogelijk gemaakt door extra bijdragen:
Play Van Abbe is mede mogelijk gemaakt door
bijdragen van de Mondriaan Stichting, BankGiro Loterij,
Provincie Noord-Brabant, VSBfonds en SNSReaal.
De modellen van de figuren uit *Lissitzky+* deel 1
Overwinning op de Zon zijn tot stand gekomen dankzij
ondersteuning van Rotary Club Eindhoven Soeterbeek.
Het beeld *Doodgravers* is mede tot stand gekomen
dankzij ondersteuning van MCB Nederland.

Het Van Abbemuseum in Eindhoven is een van de meest toonaangevende
musea voor hedendaagse kunst in Europa. Het museum heeft een uitgebreide
internationale collectie van ruim 2700 kunstwerken, waaronder sleutelwerken
van Lissitzky, Picasso, Kokoschka, Chagall, Beuys, McCarthy, Daniëls en
Körmeling. Vragen op het gebied van kunst en samenleving stelt het museum op
een experimentele manier aan de orde. Openheid, gastvrijheid en
kennissuitwisseling zijn voor het Van Abbemuseum van belang, en we prikkelen
onzelf en bezoekers om over onderwerpen na te denken. Bijvoorbeeld over
de rol van de collectie als cultureel 'geheugen', of over het museum als publieke
ruimte. Door internationale samenwerking en uitwisseling is het Van
Abbemuseum bovendien een plaats waar creatieve kruisbestuiving plaatsvindt.
Een bron van verwondering, inspiratie en verbeelding.

Van Abbemuseum

Bilderdijklaan 10
Eindhoven

Openingstijden

Dinsdag t/m zondag 11:00–17:00 uur

Donderdag 11:00–21:00 uur

Op donderdagen is de toegang gratis vanaf 17:00 uur.

Toegang

Volwassenen: € 8,50, vanaf 1/1/2010 € 9,00

Groepen van 15 of meer, 65 plussers: € 6

Studenten, CJP houders: € 4

Donderdagavond van 17:00-21:00: gratis toegang (t/m 31/12/2010)

Kijk voor meer informatie op www.vanabbemuseum.nl

Voor redactie

Informatie en afbeeldingen via:
www.vanabbemuseum.nl/pers

Of neem contact op met:
Ilse Cornelis, Marketing & Communicatie
tel: +31 (0)40 238 1019
mob: + 31 (0)6 12995794
i.cornelis@vanabbemuseum.nl

vanabbemuseum